

2015. szeptember 9., szerda

P8_TA(2015)0312

A lányok társadalmi szerepvállalásának ösztönzése az oktatáson keresztül az Európai Unióban

Az Európai Parlament 2015. szeptember 9-i állásfoglalása a lányok oktatás révén történő érvényesülésének támogatásáról az Unióban (2014/2250(INI))

(2017/C 316/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére és 3. cikke (3) bekezdésének második albekezdésére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. cikkére,
- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre (EJEE),
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre (CEDAW),
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 23. cikkére,
- tekintettel a Nők Negyedik Világkonferenciáján 1995. szeptember 15-én elfogadott Pekingi Nyilatkozatra és Cselekvési Platformra, továbbá az ENSZ ezt követő Peking+5 (2005), Peking+15 (2010) és Peking+20 (2015) különleges ülésein elfogadott záródokumentumokra,
- tekintettel az Európai Tanács által 2011 márciusában elfogadott, a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumra (2011–2020),
- tekintettel az Európa Tanácsnak a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló, 2011. májusi egyezményére (isztambuli egyezmény),
- tekintettel „A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia – 2010–2015” című 2010. szeptember 21-i bizottsági közleményre (COM(2010)0491),
- tekintettel „A nemi sztereotípiák felszámolásáról az EU-ban” című, 2013. március 12-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre, valamint a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2004. december 13-i 2004/113/EK tanácsi irányelvre,
- tekintettel a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló 76/207/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2002. szeptember 23-i 2002/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre,
- tekintettel „A nők és a férfiak közötti egyenlőség terén 2013-ban elért haladás az Európai Unióban” című, 2015. március 10-i állásfoglalására ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0074.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0050.

2015. szeptember 9., szerda

- tekintettel a Bizottság Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatósága (DG EAC) által megrendelt 2009-es független jelentésre,
 - tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a nemi egyenlőség témájának tantervbe való integrálásáról szóló, a tagállamokhoz intézett 2007. október 10-i CM/Rec(2007)13 számú ajánlására,
 - tekintettel az Európa Tanács „A nemi sztereotípiáktól mentes oktatás előmozdítását célzó bevált gyakorlatok gyűjteménye és a Miniszteri Bizottságnak a nemi egyenlőség témájának tantervbe való integrálásáról szóló ajánlásaiban szereplő eszközök megvalósítási módjainak meghatározása” című (2015. március 12-én felülvizsgált) dokumentumára,
 - tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a nők és férfiak politikai és nyilvános döntésekben való egyenlő részvételéről szóló, a tagállamokhoz intézett 2003. március 12-i Rec(2003)3 számú ajánlására,
 - tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet „Nők és a munka világa” című, 2015. évi nőnapra közleményére,
 - tekintettel az Alapjogi Ügynökség (FRA) által 2013-ban közzétett, az Európai Unió lesbikusk, homoszexuális, biszexuális és transznemű személyekre irányuló felmérésre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére és a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére (A8-0206/2015),
- A. mivel az oktatás a felelősségteljes polgári szerepvállalás alapja és kulcsfontosságú a nemek közötti egyenlőség és a lányok érvényesülésének biztosítása érdekében, és mivel ez alapvető emberi jog és minden gyermeknek joga van hozzá;
- B. mivel a lányok és nők oktatása és képzése fontos európai érték, alapvető emberi jog és a lányok és nők társadalmi, kulturális és szakmai érvényesülésének, valamint az összes egyéb társadalmi, gazdasági, kulturális és politikai jog gyakorlásának, illetve a későbbiekben a nők és lányok elleni erőszak megelőzésének alapvető eleme;
- C. mivel az oktatás átforgalmazhatja a társadalmat és elősegíti a társadalmi, gazdasági, politikai és nemek közötti egyenlőséget;
- D. mivel a Parlament Belső Politikák Főigazgatósága által végzett tanulmány szerint világszerte 30 millió általános iskolás korú lány nem kerül be az oktatási rendszerbe;
- E. mivel többek között a szegénység, a társadalmi kirekesztés és az iskola előtti nevelést folytató intézmények, iskolák és iskolán kívüli hálózatok nem megfelelő elérhetősége a lányok oktatáshoz való hozzáféréseinek legnagyobb akadályai;
- F. mivel csak államok képesek ingyenes, kötelező általános oktatást nyújtani, ami mindkét nem esélyegyenlősége garantálásának előfeltétele;
- G. mivel az oktatási ágazat költségvetésének csökkentése – ami nagyrészt az Unió által szorgalmazott megszorító politikákból fakad – veszélyezteti az ingyenes, magas színvonalú állami oktatást és így hozzájárul az egyenlőtlenségek kiéleződéséhez;
- H. mivel a minőségi állami oktatást megkülönböztetés nélkül és tartózkodási státuszuktól függetlenül valamennyi gyermek számára ingyenes és hozzáférhetővé kell tenni;

2015. szeptember 9., szerda

- I. mivel a szegénység – a gyermekek iskoláztatásához kötődő közvetlen és közvetett kiadások miatt – nagyban befolyásolja az oktatáshoz való egyenlő hozzáférést, és az oktatáshoz – és különösen a felsőoktatáshoz – való hozzáférés különösképpen nehéz az alacsony jövedelemmel rendelkező családokból származó fiatalok számára, ami tovább erősíti azt a hagyományos gyakorlatot, amely a fiúk oktatását részesíti előnyben;
- J. mivel a nemi sztereotípiák eltérő, meghatározott és korlátozott szerepeket rendelnek a nőkhez, illetve a férfiakhoz, és ezeket a szerepeket számos különböző társadalmi tényező alakítja, valamint a szülők, az oktatás és a média terjeszti, vagy reprodukálja; mivel ezeket a nemi sztereotípiákat a gyermek- és kamaszkor szocializációja során sajátítják el az emberek, ezért egész életükre kihatással vannak, és korlátozhatják a nők és férfiak személyes fejlődését;
- K. mivel a nemi sztereotípiák oktatásra és képzésre gyakorolt hatása és a diákoknak az iskolában hozott döntései befolyásolhatják választásaikat egész életük során, következésképpen komoly kihatásai vannak a munkaerőpiacra, ahol a nők még mindig ki vannak téve a horizontális és a vertikális szegregációnak is; mivel ez hozzájárul ahhoz, hogy bizonyos ágazatokat még mindig „férfiasnak” tartanak, és ezeknél a bérszintek magasabbak, mint a „nőiesnek” tartott ágazatokban;
- L. mivel a társadalmi környezet, a család által képviselt szemlélet, a társak, a magatartási minták és a tanárok, illetve a mentoráló intézmények és a szakválasztást segítő tanácsadás jelentősen befolyásolják a diákok tanulmányválasztását és a nemi sztereotípiák alakulását, továbbá tekintettel arra, hogy a tanárok hozzáállásuk és pedagógiai gyakorlatuk révén társadalmi változások előmozdítói, rendkívül fontos szerepet töltenek be a nemek közötti egyenlőség, sokféleség és kölcsönös megértés és tisztelet elősegítésében; továbbá tekintettel arra, hogy az iskolai tanárok el tudják érni a szülőket és fel tudják hívni a figyelmüket a nemi egyenlőség kérdésére, illetve a gyermekeik lehetőségeire;
- M. mivel a nemek közötti egyenlőséget integrálni kell az oktatási rendszer valamennyi szintjén és aspektusában a lányok és fiúk, illetve nők és férfiak körében az igazságosság és a demokratikus polgárság értékeinek előmozdítása érdekében, és oly módon, hogy a nemek között valódi partnerség valósuljon meg mind a magán- mind pedig a közéletben;
- N. mivel több női példaképre van szükség az olyan területeken, ahol túlsúlyban vannak a férfiak, mint például a természettudomány, a mérnöki szakmák, a technológia, a matematika és a vállalkozás, és mivel a mentori hálózatok és a társaktól való tanulás hatékony eszközök a lányok e területeken való érvényesüléséhez;
- O. mivel a rendelkezésre álló adatok arról tanúskodnak, hogy a nők képzettségét és tapasztalatát anyagilag a férfiakénál kevésbé díazzák, és továbbra is ők azok, akik a családdal és más eltartottakkal kapcsolatos gondozási munkák túlnyomó részét végzik, ami akadályozza a fizetett teljes munkaidős foglalkoztatáshoz jutásukat; mivel a nemek közötti egyenlőségnek a nők által végzett valamennyi munka elismerését, illetve a fiúk és férfiak olyan feladatokra való megtanítását is jelenti, amelyek hagyományosan elnőiesedtek; mivel a gyermekgondozási támogatásra és a szülési és apasági szabadságra irányuló szakpolitikák fejlődése Európa-szerte elősegíti majd a nők foglalkoztatási kilátásainak javulását, gazdasági érvényesülését, illetve a nemekkel kapcsolatos sztereotípiák elleni küzdelmet, és ezáltal elősegíti a lányok érvényesülését az oktatás valamennyi szintjén;
- P. mivel annak ellenére, hogy több nő rendelkezik magasabb szintű középiskolai és felsőfokú végzettséggel, mind az oktatási területek, mind pedig szakmai tevékenységük leginkább a hagyományos társadalmi és gazdasági struktúrák újratermelését és fenntartását célzó tevékenységekhez kapcsolódik, és mivel növelni kell a nők jelenlétét a szakképzésben, valamint a matematika, a természettudományok, a mérnöki tudományok és a technológia területeihez kapcsolódó ágazatokban;
- Q. mivel az oktatási erőforrások egyenlőbb elosztása következtében javulna a lányok munkaerő-piaci hozzáférése, és a nők és férfiak kiegyenlített munkaeerő-piaci részvétele javíthatná az Európai Unió gazdasági kilátásait;

2015. szeptember 9., szerda

- R. mivel az európai és nemzeti intézményeknek minden lehető eszközzel elő kellene segíteniük a nemek közötti egyenlőség megvalósulását az oktatási intézményekben, és mivel a nemek közötti egyenlőség oktatását a tanterv és az iskolai programok szerves részévé kellene tenni; mivel az európai és nemzeti hatóságoknak gondoskodni kell róla, hogy az oktatási anyagokban ne szerepeljenek diszkriminatív tartalmak;
- S. mivel a hivatalos tanterv az adott tagállam kulturális és társadalmi szemléletét jeleníti meg, és befolyásolja a lányokat és a fiúkat identitásuk meghatározásában; mivel a nem hivatalos tanterv kiegészíti a hivatalos tantervet, a rejtett tanterv pedig minden tanterv meghatározásában megjelenik; mivel valamennyi említett tantervtípus fontos a lányok és a fiúk identitásának alakulásában, és mivel a helyi hatóságoknak az oktatási intézményekkel fenntartott szoros kapcsolatuk révén rendkívül fontos szerepük van az informális oktatásban;
- T. mivel a nemek közötti egyenlőtlenség leküzdése érdekében szükség van a tantervek, fejlesztési célok és tanulási eredmények, tartalmak, stratégiák, anyagok, értékelések, tantárgytervek és óravázlatok folyamatos pedagógiai felülvizelésére, valamint ezek oktatáskutatási központok és a nemek közötti egyenlőség terén jártas szakértők általi nyomon követésére és értékelésére;
- U. mivel a nők elleni erőszak a nők és férfiak közötti egyenlőség fő akadályja, és mivel az oktatáson keresztül küzdeni lehet ellene; mivel az isztambuli egyezményt nem minden tagállam erősítette meg, és mivel az Unió felelős a nemek közötti egyenlőséget előmozdító projektek kezdeményezéséért és finanszírozásáért;
- V. mivel az iskolához kapcsolódó nemi alapú erőszakba beletartozik többek között a nemi sztereotípiák és társadalmi normák miatt gyermekeken elkövetett szexuális, fizikai és/vagy pszichológiai erőszak is; mivel az iskolához kapcsolódó nemi alapú erőszak a hozzáférés, részvétel és végzettség egyik fő akadályja;
- W. mivel a fogyatékossgal élő, illetve sajátos nevelési igényű nők és lányok többszörös megkülönböztetésnek vannak kitéve; mivel a lányok helyzete csak úgy javítható, ha egyenlő a hozzáférésük a magas színvonalú oktatáshoz és képzéshez, azt az ilyen jellegű megkülönböztetés nem határozza meg vagy akadályozza, valamint teljes mértékben összhangban van az integráció alapelveivel;
- X. mivel a sajátos nevelési igény megállapításában jelentős aránytalanságok állnak fenn; mivel a fiúknál általában gyakrabban állapítanak meg sajátos nevelési igényt, különösen az olyan nem normatív jellegű nehézségek esetén, mint a figyelemhiányos zavar és a diszlexia, ahol a szakmai ítélet nagyobb szerepet játszik az azonosításban;
- Y. mivel világszerte a felnőttek 17 %-a – akiknek kétharmada (493 millió) nő – nem tud írni és olvasni ⁽¹⁾;

Általános ajánlások

1. kéri a tagállamokat, hogy hajtsák végre és javítsák az olyan intézkedéseket, amelyek előmozdítják a nemek közötti egyenlőség megvalósulását az oktatás valamennyi szintjén, szervesen beépítik a nemi szempontok iránti tudatosság növelését a tanárképzésbe, illetve az iskolai szakemberek valamennyi kategóriájának – pl. az iskolaorvosok, nővérek, pszichológusok, szociális munkások és pedagógusok – képzésébe, és biztosítják az olyan mechanizmusok létrehozását, amelyek az oktatási rendszer egészében elősegítik a nemek közötti egyenlőség előmozdítását, megvalósulását, nyomon követését és értékelését az oktatási intézményekben;
2. felszólítja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő az oktatás demokratizálódását és az annak biztosításához szükséges egyéb feltételeket, hogy az akár az iskolákon, akár más nevelési eszközökön keresztül nyújtott oktatás elősegítse a nemek közötti egyenlőség és az esélyegyenlőség megvalósulását, a gazdasági, társadalmi és kulturális különbségek áthidalását, ösztönözze a személyes fejlődést és a tolerancia, szolidaritás és felelősségvállalás szellemiségét, valamint elősegítse a társadalmi fejlődést és a közösség életében való demokratikus részvételt;

⁽¹⁾ <https://europa.eu/eyd2015/hu/eu-european-parliament/posts/every-girl-and-woman-has-right-education>

2015. szeptember 9., szerda

3. felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy oktatási rendszerük az alapvető jogokra és szabadságokra, illetve a nők és férfiak egyenlő jogaira és esélyegyenlőségére vonatkozó oktatást is magában foglalja, továbbá hogy rendszerük minőségi alapelvei között szerepeljen a nők és férfiak közötti valódi egyenlőség előtt álló akadályok felszámolása és a köztük lévő teljes egyenlőség előmozdítása;
4. ösztönzi az iskolai formális és informális oktatás holisztikus megközelítését, az emberi jogok, az emberi méltóság, a nemek közötti egyenlőség és az önértékelés és magabiztosság fejlesztésének érzékeny megközelítését, ami elősegíti a lányok és nők önálló és tájékozott döntéshozatalát személyes és szakmai téren egyaránt; elismeri, hogy a nemek közötti egyenlőségre oktatást ki kell egészíteni a demokratikus értékekre való állampolgári neveléssel, és jogokon alapuló, a nemi szempontot figyelembe vevő oktatási környezetbe kell beágyazni, ahol a lányok és a fiúk megtanulják a jogaikat és megtapasztalják a demokratikus folyamatot az iskolában és informális tanulási környezetekben, például az iskolájuk demokratikus irányításában való részvételén keresztül;
5. felszólítja a Bizottságban és a tagállamokban lévő oktatáspolitikai felelősöket annak biztosítására, hogy a nemek közötti egyenlőség iránti elkötelezettség ne maradjon meg az elvek kinyilvánításának és a politikai szándéknak a szintjén, és nyilvánuljon meg a befektetett erőfeszítések és erőforrások lényeges növelésében, emlékeztetve az oktatás kulturális változásra gyakorolt elsődleges szerepére;
6. rámutat, hogy noha a nők a felsőfokú végzettséggel rendelkezők többségét (60 %) alkotják az Unióban, foglalkoztatási arányuk és előmeneteli pályájuk nem tükrözi lehetőségeik teljes kiaknázását; hangsúlyozza, hogy az inkluzív, hosszú távú gazdasági növekedés azon múlik, hogy – elsősorban a horizontális és vertikális szegregáció felszámolása révén – megszüntessék-e a nők iskolai végzettsége és munkaerő-piaci helyzete közötti szakadék;
7. hangsúlyozza, hogy az oktatás fontos eszköz annak lehetővé tételére, hogy a nők teljes körűen részt vehessenek a társadalom és a gazdaság fejlesztésében; hangsúlyozza, hogy az egész életen át tartó tanulásra vonatkozó intézkedések kulcsfontosságúak abban, hogy olyan készségekkel ruházzák fel a nőket, melyek lehetővé teszik számukra a munkába való visszatérést, jobb munkahelyek megszerzését, bevételük és munkakörülményeik javítását;
8. felszólítja a tagállamokat, hogy növeljék az oktatásba irányuló alapvető beruházásokat annak érdekében, hogy mindenki ingyenes és magas színvonalú állami oktatásban részesülhessen;
9. felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy oktatási hatóságaik garantálják a nők és férfiak oktatáshoz való jogának egyenlőségét azáltal, hogy az egyenlő bánásmód alapelveit aktívan belefoglalják az oktatási célokba és intézkedésekbe, megelőzve a szexista magatartásból és az azzal kapcsolatos társadalmi sztereotípiákból fakadó, nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek kialakulását;
10. kéri a Bizottságot, hogy gondoskodjon arról, hogy ez az ajánlás eljusson a központi, regionális és helyi oktatási politikák végrehajtásáért felelős illetékes nemzeti intézményekhez, az iskolákat vezető testületekhez és a regionális, illetve helyi hatóságokhoz;
11. hangsúlyozza, hogy elő kell segíteni a nemek egyenlő képviselését az oktatási intézmények felügyeletét ellátó és irányító testületek vezetése és irányítása, különösen az iskolaigazgatás és -vezetés terén, illetve az alulreprezentált területeken, mint például a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területein, hiszen ez példaképpé válhat majd a lányoknak;
12. hangsúlyozza, hogy azok a lányok, akik nem járhatnak iskolába, jobban ki vannak téve a családon belüli erőszak veszélyének;
13. sürgeti a Bizottságot, hogy mihamarabb kezdeményezze az Unió isztambuli egyezményéhez való csatlakozására irányuló eljárást; kéri a tagállamokat, hogy erősítsék meg az egyezményt, valamint felszólítja az Uniót és a tagállamokat, hogy működjenek együtt a nemek közötti egyenlőség érvényesüléséért az Unió külkapcsolataiban; felhívja a figyelmet a nemi sztereotípiák, a megfélemlítés, az internetes megfélemlítés és a nők elleni erőszak közötti szoros összefüggésekre, továbbá arra, hogy ezekkel szemben már a korai életkorban fel kell venni a küzdelmet; hangsúlyozza, hogy az isztambuli egyezmény arra kéri az aláírókat, hogy az oktatási anyagokban szerepeljenek az olyan témák, mint például a nem sztereotípiákra épülő nemi szerepek, a kölcsönös tisztelet, a személyes kapcsolatokban előforduló konfliktusok erőszakmentes rendezése, a nemi alapú erőszak és a személyi sérthetlenséghez való jog, melyeket a tanulók kapacitásának fejlődéséhez igazítanak a formális tantervekben és az oktatás valamennyi szintjén;

2015. szeptember 9., szerda

14. ösztönzi valamennyi tagállamot, hogy következetesen ruházzanak be tájékoztató, figyelemfelhívó és oktatási kampányokba, és hogy javítsák a lányok és a fiúk részére biztosított pályaeorientációt, amelynek során foglalkoznak a nemi szerepekkel kapcsolatos sztereotípiákkal, valamint a szakma- és pályaeorientáció során jelentkező nemi sztereotípiákkal, különösen a tudomány és az új technológiák területén; emlékeztet, hogy ez csökkentené a nemek között a munkaerőpiacon tapasztalható szegregációt és megerősítené a nők pozícióját, miközben lehetővé tenné számukra, hogy teljes mértékben kiaknázzák a lányok és nők által képviselt humán tőkét az Európai Unióban, valamint előmozdítsák a továbbtanulás és a pályaválasztás iskolákban és tantermekben történő megvitátását;

15. emlékeztet az oktató csoportok szerepére abban, hogy a családok számára a gyermekek iskolai pályafutásával kapcsolatban segítséget és tanácsot nyújtsanak azzal a céllal, hogy őket a készségeiknek, tehetségüknek és érdeklődésüknek megfelelő pályára állítsák; hangsúlyozza, hogy az iskolai pályafutással kapcsolatos tanácsadás időszaka döntő fontosságú, olyan időszak, amikor a nemekkel kapcsolatos sztereotípiák megjelenhetnek, és hogy ez tartósan befolyásolhatja, hogy a lányok mennyire lesznek képesek olyan szakmai karriert választani, amely elősegíti személyes fejlődésüket és emancipációjukat;

16. felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamok révén szervezzen a lányokat megcélzó, specifikus figyelemfelhívó képzési programokat a felsőoktatásbeli részvételükről és lehetséges tanulási lehetőségeikről, valamint a megfelelő munkalehetőségekről, adottságaik alapján, annak érdekében, hogy olyan szakmai pályák választására ösztönözzék őket, ahol hagyományosan a férfiak vannak túlsúlyban, illetve hogy növeljék a nők új generációjának önbizalmát; hangsúlyozza, hogy az informális oktatás fontos szerepet játszik a lányok és fiatal nők önbizalmának építésében;

17. felkéri a tagállamokat, hogy támaszkodjanak az európai strukturális és beruházási alapokra olyan programok támogatása érdekében, amelyek aktívan együttműködnek a társadalmilag kirekesztett közösségekhez tartozó gyermekek szüleivel, illetve annak érdekében, hogy ösztönözzék értelmes és inspiráló tevékenységek létrehozását az iskolaidőn kívül és a tanítási szünetek során;

18. felszólítja a tagállamokat, hogy ösztönözzék az állami óvoda- és bölcsődehálózatok, az iskola előtti nevelési rendszer és a gyermekeknek szóló, államilag finanszírozott szabadidős szolgáltatások előmozdítását;

19. felkéri a tagállamokat, hogy javítsák a fogyatékossgal élő, illetve sajátos nevelési igényű emberek oktatásának és szakmai képzésének minőségét, csökkentsék a körükben tapasztalható magas iskolaelhagyási arányt, és tartsák tiszteletben a befogadó oktatás elvét, a tanulók aktív részvételének hangsúlyozásával, valamint javítsák a társadalomba és – amennyiben lehetséges – az általános oktatási rendszerbe való beilleszkedésüket; felszólít arra, hogy ennek érdekében haladéktalanul javítsák a tanárképzését, foglalják bele a nemi szempontokat a tanárképzésbe, valamint a tanulási nehézségek azonosításába, többek között dolgozzanak ki a nemi szempontot figyelembe vevő szűrőeszközöket és specifikus, a nemi szempontokat érvényesítő oktatási programokat annak érdekében, hogy jobb lehetőségeket nyújtsanak az érintett nőknek és lányoknak, amikor munkahelyet keresnek, valamint hogy felkészítsék őket arra, hogy leküzdjék a többszörös megkülönböztetést;

20. felhívja a tagállamokat, hogy a lányok és a fiúk számára biztosítsanak egyenlő hozzáférést az oktatáshoz, tekintet nélkül a korukra, nemükre, társadalmi-gazdasági helyzetükre, kulturális hátterükre vagy vallásukra, és hangsúlyozza, hogy szükség van európai, nemzeti és helyi intézményekre hogy előmozdítsanak speciális programokat általában a marginalizált közösségeknek, valamint különösen az ezen közösségekből származó lányoknak az iskolákbeli integrálása érdekében, mivel ők gyakran többszörös megkülönböztetéssel szembesülnek, továbbá az európai társadalmak valamennyi kisebbségének integrálása érdekében; kiemeli, hogy fontos biztosítani, hogy a lányok befejezzék középfokú tanulmányaikat, és hangsúlyozza, hogy szükség van a rászoruló családok pénzügyi támogatására irányuló programokra az iskolai lemorzsolódás megelőzése érdekében, különösen a lányok esetében;

21. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák a szükséges aktív támogatást annak érdekében, hogy a migráns nők és családjaik helyi ingyenes közoktatási szolgálat keretében tanulhassák a fogadó ország nyelvét;

22. felszólítja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki konkrét programokat annak biztosítására, hogy a roma lányok és fiatal nők részt vegyenek az alap-, közép- és felsőfokú oktatásban, valamint vezessenek be külön intézkedéseket a tizenéves anyákra és az iskolából korán lemorzsolódó lányokra vonatkozóan annak érdekében, hogy támogassák különösen a megszakítás nélküli oktatásukat, valamint hogy számukra munkalapú képzést nyújtsanak; felszólítja továbbá a tagállamokat és a Bizottságot, hogy vegye ezeket az intézkedéseket figyelembe a nemzeti romaintegrációs stratégiák összehangolása és értékelése során;

2015. szeptember 9., szerda

23. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fejlesztési együttműködési projektekből a lányok és nők oktatását célzó intézkedések is szerepeljenek;

24. kiemeli annak fontosságát, hogy külön figyelmet kell szentelni a nők és férfiak közötti egyenlőség alapelveinek a tantervben és az oktatás valamennyi szakaszában;

Tanterv és képzés

25. kitér arra, hogy különös hangsúlyt kell helyezni a nemek közötti egyenlőségre minden téren: a tantervek, a fejlesztési célok és az oktatási eredmények, tartalmak, az iskolai programok és tervek terén, valamint meg kell vizsgálni, hogy milyen helyet foglalnak el a nők az egyes tantárgyak iskolai tanterveiben, a tanított tartalmakban kiemelve szerepüket; úgy véli, hogy az oktatásban a nemek közötti egyenlőségnek kifejezetten foglalkoznia kell az egyenlőség elvével, és ki kell térnie számos kérdésre, így például az írástudásra, a megfélemlítésre, az erőszakra, a gyűlöletbeszédre, az emberi jogokra és az állampolgári ismeretek oktatására;

26. hangsúlyozza, hogy az oktatásnak – mind a lányok, mind pedig a fiúk esetében – elő kell segítenie a tudatos, kiegyensúlyozott, másokat tisztelő, empátiára és kölcsönös tiszteletre képes személyiség kialakulását a megkülönböztetés, agresszió és megfélemlítés elkerülése érdekében;

27. hangsúlyozza, hogy az iskoláknak segíteniük kell az oktatás interkulturális megközelítésének kialakítását, a nyitottság, kölcsönös tisztelet és a kultúrák és vallások közötti párbeszéd elősegítése érdekében;

28. ösztönzi a tagállamok illetékes hatóságait, hogy segítsék elő a nemek közötti egyenlőséget átfogó szexuális és párkapcsolati oktatási programjaik – többek között a lányoknak és fiúknak a beleegyezésen, tiszteleten és kölcsönösségen alapuló párkapcsolatokra történő oktatása –, továbbá a sport és a szabadidős tevékenységek révén, ahol a sztereotípiák és a nemek szerinti elvárások hatással lehetnek az önképre, az egészségre, a készségek elsajátítására, az intellektuális fejlődésre, a társadalmi beilleszkedésre és a lányok és fiúk identitásának alakulására egyaránt;

29. elismeri, hogy az érzékeny, életkornak megfelelő és tudományos szempontból pontos szexuális és párkapcsolati oktatás nélkülözhetetlen eszköz a lányok és fiúk önrendelkezéséhez, ami segíti, hogy megalapozott döntéseket hozzanak, és hozzájárul a szélesebb értelemben vett közegészségügyi prioritások megvalósításához, például a nem tervezett terhességek számának csökkentéséhez, az anyák és a gyermekek halandóságának csökkentéséhez, a szexuális úton terjedő fertőzések megelőzéséhez és korai kezeléséhez, és az egészség terén fennálló egyenlőtlenség mérsékléséhez; ösztönzi a tagállamokat, hogy vegyék fontolóra az életkornak megfelelő, átfogó szexuális és párkapcsolati oktatás iskolai tantervekben való kötelezővé tételét valamennyi általános iskolai és középfokú oktatásban részt vevő gyermek számára, és hangsúlyozza a tanárképzés fontosságát, különös tekintettel a lányok és a nők tiszteletét, valamint a nemek közötti egyenlőséget illetően;

30. felszólítja a lányok ismereteik növelése és a saját testük feletti szabadon rendelkezés révén történő érvényesülését célzó szexuális és párkapcsolati oktatás végrehajtására a tantervi programok keretében, emellett felszólítja arra is, hogy a többi tantárgy is összhangban legyen ezekkel az elvekkel;

31. felszólítja a Bizottságot, hogy küzdjön a szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló megkülönböztetés ellen az oktatási létesítményekben; sürgeti a Bizottságot, hogy támogassa az LGBTI-kérdésekre vonatkozó objektív tájékoztatás beépítését az iskolai tantervekbe; sürgeti a Bizottságot, hogy könnyítse meg a társaktól való tanulást a tagállamok között a homofób és transzfób megfélemlítések és zaklatások megoldása érdekében;

32. az oktatás során arra ösztönzi a lányokat és a fiúkat, hogy a nemekhez kapcsolódó sztereotípiákon felülemelkedve egyenlő mértékben érdeklődjenek minden tantárgy, különösen a tudományos és műszaki tantárgyak iránt, ideértve azt is, hogy a fiúk tanuljanak a nőinek tekintett tevékenységekről – például háztartási munka és gondozás –, továbbá ösztönzi, hogy egyenlő mértékben vehessenek részt és képviseltesék magukat a kollektív döntésekben és az iskolavezetésben, illetve valamennyi iskolán kívüli tevékenységben; felszólítja az illetékeseket, hogy biztosítsák a vonatkozó tényleges tevékenységek finanszírozásának védelmét;

2015. szeptember 9., szerda

33. megállapítja, hogy a kultúra és a művészeti és szellemi munka végzése és terjesztése terén szükség van a nők külön támogatását ösztönző intézkedésekre, küzdve az e területen dolgozó nők által tapasztalt strukturális és átfogó megkülönböztetés ellen, támogatva a nők és férfiak kiegyensúlyozott képviselőit a művészeti és kulturális műveket létrehozó ágazatokban, továbbá pénzügyi támogatást és pozitív fellépést biztosítva az e téren fennálló egyenlőtlen helyzet javítása érdekében;
34. szorgalmazza az információs és kommunikációs technológiákhoz való egyenlő hozzáférés, valamint azok egyenlő használatának és oktatásának fejlesztését a lányok és a fiúk számára az iskola előtti neveléstől kezdve, különös figyelmet fordítva a vidéki területeken vagy marginalizált közösségekben élő vagy speciális igényű gyermekekre és fiatalokra, a digitális jártasság fejlesztése, a hatékony oktatáspolitikai eszközök terjesztése, valamint a tanárképzés fejlesztése, és ezáltal a női hallgatók és diplomát szerző nők számának növelése érdekében a természettudományok, a technológia, a mérnöki tudományok és a matematika területein; ezzel összefüggésben üdvözli az összes olyan kezdeményezést és programot, amelyek célja, hogy a lányok számára vonzóvá tegyék ezeket a tanulmányi területeket és a kapcsolódó kutatói pályákat;
35. hangsúlyozza, hogy oktatási intézkedéseket kell létrehozni annak érdekében, hogy elismerjék és tanítsák a nők történelemben, tudományban, politikában, irodalomban, művészetekben, oktatásban stb. betöltött szerepét;
36. kéri, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a kora gyermekkori és az általános iskolai oktatás, illetve a gondozás terén végzett munka a nők és a férfiak számára egyaránt értékes foglalkozásként jelenjen meg;
37. felszólítja a tagállamokat, hogy fejlesszék vagy erősítsék meg a nemzeti szabályozásokat a nemi szerepekre vonatkozó sztereotípiák leküzdése érdekében, amelyek a média és a reklámok által közvetített értékekből fakadnak, és amelyek túlságosan gyakran aláássák az iskola e téren végzett munkáját;
38. szorgalmazza az olyan kiegészítő tevékenységek létrehozását, amelyek megerősítik a formális oktatásra vonatkozó tantervet a nemek közötti egyenlőség és a vállalkozói ismeretek oktatása terén, valamint a nemek közötti egyenlőség oktatására irányuló informális oktatási programok helyi hatóságok általi végrehajtását a helyi közösségekben;
39. felhív az informális oktatás képesítési bizonyítvánnyal történő elismerésére irányuló törekvések megújítására, valamint a szakképzéshez kapcsolódó munkaalapú tanulás magas szintű tanúsításának biztosítására, mivel mindez elő fogja segíteni, hogy a lányok és nők jobb munkahelyeket találjanak és belépjenek vagy visszailleszkedjenek a munkaerő-piacra, és biztosítja, hogy a nőket a férfiakkal egyenrangúként kezeljék méltóság és kompetencia szempontjából;
40. felhívja az oktatási anyagok szerzőit és kiadóit annak tudatosítására, hogy a nemi egyenlőség szempontját ezen anyagok kidolgozásának egyik kritériumává kell tenni, és javasolja, hogy a nemek közötti egyenlőségről szóló pedagógiai anyagok kidolgozásához vegyék igénybe tanárok és diákok segítségét, és kérjenek tanácsot a nemek közötti egyenlőséggel és nemi szempontú oktatással foglalkozó szakemberektől;
41. felszólítja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és juttassanak el iránymutatásokat az iskolák, oktatásügyi döntéshozók, tanárok és a tantervek kialakításáért felelősök számára a nemi egyenlőség szempontjának érvényesülése és a nemi egyenlőség megvalósulása, valamint a tankönyvek és tananyagok tartalmában, nyelvében vagy illusztrációiban esetlegesen fellelhető sztereotípiák és szexista torzítások felszámolása érdekében, és arra ösztönzi őket, hogy küzdjenek az irodalomban, filmekben, zenében, játékokban, médiában, reklámokban és az egyéb olyan területeken megjelenő szexizmus ellen is, amelyek meghatározóak lehetnek a lányok és fiúk hozzáállásának, viselkedésének és identitásának megváltoztatásában;
42. elismeri, hogy a tanárok kiemelt szerepet játszanak az oktatási identitás kialakításában, és jelentős hatásuk van a nemek szerinti iskolai viselkedés szempontjaira; emlékeztet, hogy sok még a tennivaló annak érdekében, hogy a tanárok képesek legyenek a nemek közötti egyenlőség lehető leghatékonyabb előmozdítására; kiemeli ezért annak szükségességét, hogy átfogó kezdeti és folyamatos egyenlőségi képzést nyújtsanak a tanároknak a formális és az informális oktatás minden szintjén – beleértve a társaktól való tanulást és a külső szervezetekkel és ügynökségekkel való együttműködést – annak tudatosítása érdekében, hogy milyen hatással vannak a nemi szerepek és sztereotípiák a diákjaik önbizalmára és tantárgyválasztására tanulmányaik során; hangsúlyozza, hogy a lányok számára pozitív női és férfi magatartási mintákat kell biztosítani az iskolákban és az egyetemeken, amelyek révén meghatározhatják a lehető legjobban kiaknázhatják saját képességeiket anélkül, hogy félniük kellene a megkülönböztetéstől vagy a nemi hovatartozáson alapuló kételyektől;

2015. szeptember 9., szerda

43. hangsúlyozza, hogy a tanárok alapképzésébe és továbbképzési programjaiba be kell építeni a nők és férfiak közötti egyenlőség elvének tanulmányozását és alkalmazását, annak érdekében, hogy minden esetleges akadály elhárulhasson az elől, hogy a diákok maradéktalanul kiaknázhassák lehetőségeiket, a nemüktől függetlenül;
44. határozott véleménye, hogy az oktatás formáló erővel rendelkezik a nemek közötti egyenlőség támogatását illetően; elismeri, hogy a formális és informális oktatási programoknak foglalkozniuk kell a nemi alapú erőszak, megkülönböztetés, zaklatás, a homofóbia és transzfóbia minden formájával – többek között az internetes megfélemlítéssel vagy zaklatással –, és küzdenie kell ellenük; elismeri, hogy a nemek közötti egyenlőségre és a nemi alapú erőszak elleni nevelés alapfeltétele a biztonságos és erőszakmentes iskolai környezet;
45. hangsúlyozza a nemek közötti egyenlőség szempontjára irányuló figyelem felkeltését, az ezzel kapcsolatos képzést és az e szempont integrálását célzó kezdeményezések szervezésének szükségességét valamennyi oktatáspolitikában érintett, valamint a szülők és a munkaadók számára;
46. felhívja a tagállamokat, hogy kövessenek generációkon átívelő megközelítést az oktatással kapcsolatban, és biztosítsanak egyenlő hozzáférést a formális és informális oktatáshoz azáltal, hogy oktatási rendszereikbe integrálják a megfizethető és minőségi napközi otthonok kínálatát, valamint az idősek és más eltartott személyek gondozását; felhívja a tagállamokat, hogy vegyenek részt olyan kezdeményezésekben, amelyek csökkentik az oktatás közvetlen és közvetett költségeit, és hogy növeljék valamennyi óvoda, bölcsőde, iskola előtti nevelést folytató intézmény, iskola, iskolaidő utáni gyermekmegőrző hálózat kapacitását, megfelelően tiszteletben tartva a befogadás elveit a szegénységben élő vagy az elszegényedés veszélyének kitett gyermekek esetében; hangsúlyozza ennek fontosságát annak érdekében, hogy segítsenek valamennyi nő és férfi számára – többek között az egyedülálló szülők számára – a családi élet és a munka összeegyeztetésében, és garantálják a nők részvételét az egész életen át tartó tanulásban, valamint a szakoktatásban és szakképzésben, miközben kialakítanak olyan magatartási mintákat, amelyek megerősítik a lányok társadalmi szerepvállalását;
47. hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőséget előmozdító és a nők és lányok érvényesülését célzó bármely stratégiához szükséges a fiúk és férfiak bevonása és szerepvállalása;
48. kiemeli annak jelentőségét, hogy a közhatóságok támogassák a nemek közötti egyenlőség fontosságáról és alkalmazási köréről szóló tanfolyamokat és kutatásokat a felsőoktatás részeként, többek között a nők és férfiak közötti egyenlőségről szóló oktatás tantervbe történő beépítésével, külön posztgraduális képzések létrehozásával, valamint specifikus tanulmányok és kutatások támogatásával e téren;
49. felszólítja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy lépjenek előre a különböző tagállamokban kiadott diplomák, oklevelek és egyéb szakmai bizonyítványok kölcsönös elismerése, valamint a különböző szakmák megkezdése nemzeti szabályainak koordinálása és harmonizálása terén annak érdekében, hogy az Unióból vagy az Uniótól kívülről bevándorló nők képzettségüknek és végzettségüknek megfelelő munkát tudjanak szerezni;

Beruházás, nyomon követés és értékelés

50. megjegyzi annak szükségességét, hogy független testületek kövessék nyomon és értékeljék az oktatási intézményekben elfogadott, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó politikák eredményeként tett előrelépést, valamint hogy a helyi, regionális, nemzeti és európai döntéshozókat folyamatosan tájékoztassák a meghozott intézkedésekről, és az e területen elért előrelépésről, továbbá hogy sürgősen szükség van arra, hogy a nemek közötti egyenlőség biztosításának kérdése az oktatási intézmények belső és külső értékelésének elemévé váljon;
51. kiemeli a különböző nemzeti oktatásirányítási szervek közötti együttműködésnek és a bevált gyakorlatok megosztásának fontos szerepét a tekintetben, hogy projekteket és programokat dolgozzanak ki a koedukáció és a nők és férfiak közötti valódi egyenlőség elveinek megismertetésére és azok terjesztésére az oktatás terén dolgozó közösség tagjai között;
52. felhívja a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét (EIGE), hogy folytassa az összehasonlítható, nemspecifikus adatok és eredménytáblák valamennyi szakpolitikai területen való összegyűjtésére irányuló munkáját, többek között az oktatás területén, és ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy végezzenek az oktatáspolitikára vonatkozó hatástanulmányokat a nemek közötti egyenlőtlenségek orvoslása érdekében, biztosítsanak minőségi és mennyiségi eszközöket e hatás értékeléséhez, valamint hogy alkalmazzanak a nemek közötti egyenlőségen alapuló költségvetési stratégiát annak érdekében, hogy előmozdítsák az oktatási erőforrásokhoz való hozzáférést és jogot;

2015. szeptember 9., szerda

53. elismeri, hogy alapvető fontosságú a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó jövőbeli oktatási jogszabályok hatásának értékelése, és – amennyiben szükséges – a hatályban lévő jogszabályok ezen elvvel összhangban történő felülvizsgálata;

54. hangsúlyozza, hogy az oktatásra irányuló kutatással foglalkozó központok a nemek közötti egyenlőséget érintő kérdések szakértőivel, az Európai Unió által létrehozott szervekkel és a helyi hatóságokkal szoros együttműködésben kövessék nyomon a nemek közötti egyenlőségre irányuló programok végrehajtását, és értékeljék ezeket a programokat; felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy nemek szerint bontásban gyűjtsenek mennyiségi és minőségi adatokat;

55. javaslatot tesz az e cél megvalósításában élen járó oktatási intézmények számára adományozandó, A Nemek Közötti Egyenlőség Éves Európai Díjának létrehozására, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti szinten hozzanak létre ugyanilyen díjat;

56. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy cselekvési tervekét készítsenek, és hogy forrásokat rendeljenek a nemek közötti egyenlőségre irányuló oktatási projektek végrehajtásához, valamint a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő oktatási struktúrák megvalósításához, és javasolja, hogy használják fel az e célra rendelkezésre álló uniós eszközöket, például az európai beruházási tervet, a Horizont 2020 programot és az Európai Unió strukturális alapjait, többek között az Európai Szociális Alapot;

o

o o

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.
